

Olsztyn, 14 listopada 2019 r.

PS-IV.431.1.22.2019.EK2

**Pan
Grzegorz Januszewski
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Grodzicznie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził kontrolę doraźną Domu Pomocy Społecznej w Nowym Grodzicznie 14B, w dniach: 23, 25-26, 29-30 lipca 2019 r. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.680.2019 z 15 lipca 2019 r.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców Domu Pomocy Społecznej, jakości świadczonych usług, spełnianie przez Dom standardu określonego w rozporządzeniu MPiPS ws. domów pomocy społecznej, w związku z sygnałami wpływającymi do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie dot. nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do 30 lipca 2019 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Pana w dniu 10 października 2019 r. (data wpływu do tut. Urzędu 14 października 2019 r.). Do ww. protokołu wniósł Pan zastrzeżenia, które po przeanalizowaniu uznane zostały za bezzasadne. Stanowisko w sprawie, zostało przekazane pismem z 31 października 2019 r.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej, rozmów z mieszkańcami oraz wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Pana i pracowników Domu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie, w zakresie spraw objętych kontrolą, oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli, w zakresie spraw zgłoszonych w sygnałach, nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień, w zakresie:

- Zatrudnienia pracowników socjalnych w Domu, w wymiarze dostosowanym do liczby mieszkańców.
- Umożliwienia swoim mieszkańcom korzystania ze świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1373 ze zm.).
- Wyposażenia budynku w system przyzywowo-alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.) - zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie dps.
- Prowadzenia przez DPS zbiorczej i indywidualnej dokumentacji mieszkańców.
- Bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.
- Dostępności do informacji o przysługujących prawach oraz do przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej.
- Zapewnienia mieszkańcom kontaktu z dyrektorem Domu.
- Pokrywania wydatków na leki i materiały medyczne.

W zakresie spraw poddanych kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- Brak wymaganego wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w DPS przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych, co jest niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia w sprawie dps.

Na dzień 30.07.2019 r. wskaźnik dla osób w podeszłym wieku wyniósł 0,23 (przy liczbie mieszkańców 40), natomiast dla osób przewlekle somatycznie chorych wyniósł 0,50 (przy liczbie mieszkańców 14).

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą obniżonym poziomem świadczonych usług.

- Brak spełniania standardu usług bytowych w zakresie liczby osób zamieszkujących w pokoju czteroosobowym, wbrew wymogom § 6 ust. 1 pkt 3 lit. b tiret drugie rozporządzenia w sprawie dps.

W toku kontroli ustalono, że w pokoju czteroosobowym zamieszkiwały osoby, które nie były osobami leżącymi.

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą obniżoną jakością świadczonych usług.

- Nieujęcie w budżecie DPS wydatków związanych z zakupem środków czystości, odzieży, bielizny oraz obuwia dla mieszkańców posiadających niskie dochody, stosownie do wymogu § 6 ust. 1 pkt 7 i 8 rozporządzenia w sprawie dps (sprawa szczegółowo opisane w protokole na str. 13-14).

Ustalono, że mieszkańcy Domu, również z niskimi dochodami, sami zakupują środki czystości i papier toaletowy. Dom zapewnia każdemu mieszkańcowi jedynie 1 rolkę papieru toaletowego miesięcznie.

Powyższe uchybienie może skutkować nierealizowaniem przepisów prawa.

- Powierzenie osobom zatrudnionym na stanowiskach pokojowej i kucharki, czynności bezpośrednio związanych z opieką i karmieniem mieszkańców, co stanowi naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2018 r., poz. 227 ze zm.) oraz opracowanymi do ww. rozporządzenia opisami stanowisk pracy. Powyższe zostało szczegółowo opisane w protokole na str. 9-10 i 15.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

- Brak zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem, stosownie do wymogu § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie dps.

Zespół inspektorów w toku kontroli ustalił, że w okresie objętym kontrolą żaden z mieszkańców nie korzystał z usług psychologa. Wpisy w dokumentacji jednostki, jak również rozmowy kontrolerów z pracownikami i mieszkańcami wskazywały na potrzebę zapewnienia mieszkańcom pomocy psychologicznej.

Powyższe uchybienie skutkuje brakiem zapewnienia mieszkańcom stałego kontaktu z psychologiem.

- Brak zapewnienia intymności i ochrony przed nasłonecznieniem w pokojach mieszkańców, co stanowi naruszenie art. 55 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej (sprawa szczegółowo opisana w protokole na str. 5).

Nieprawidłowość skutkowałą naruszeniem prawa do intymności mieszkańców oraz niedostateczną ochroną mieszkańców przed nadmiernym nasłonecznieniem.

- Ograniczenie mieszkańcom prawa do swobodnego poruszania się poza terenem Domu Pomocy Społecznej, wbrew wymogom art. 31 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (sprawa została szczegółowo opisana w protokole na str. 5-6).

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą naruszeniem przepisów prawa oraz ograniczeniem praw i wolności mieszkańców.

- Obciążenie mieszkańców kosztami zakupu rękawiczek zabiegowych, co stanowi naruszenie art. 58 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (sprawa szczegółowo opisana w protokole na str. 6).

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą nieuzasadnionym uszczupleniem budżetu, pozostającego w dyspozycji mieszkańców.

- Zakresy czynności pracowników zawierały zapisy niezgodnie z opisami stanowisk pracy opracowanymi zgodnie z rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania oraz opracowanymi do ww. rozporządzenia opisami stanowisk pracy

Powyższe uchybienie skutkuje powierzeniem pracownikom zadań niezgodnych z zajmowanym stanowiskiem.

Ponadto zespół inspektorów w toku kontroli stwierdził:

- W trakcie wizytacji, w jednej z toalet mieszkańców znajdował się brudny pampers i bielizna.
- Brak wskazania, w umowach pracowników świadczących pracę wielozadaniową (stanowiska łączone np. pokojowa-pomoc kuchenna), wymiaru etatowego dla każdego

ze stanowisk co uniemożliwiało wliczenie wymiaru czasu pracy pracownika będącego w składzie zespoły terapeutyczno-opiekuńczego do wskaźnika zatrudnienia.

- Małą liczbę pracowników pełniących dyżury popołudniowe i nocne, a w weekendy również ranne.
- W trakcie wizytacji przy jadalni Domu znajdował się nieaktualny jadłospis.

W związku z powyższymi ustaleniami zespół inspektorów udzielił stosownego instruktażu.

W toku kontroli zespół inspektorów przeprowadził rozmowy z mieszkańcami, którzy przekazali uwagi dotyczące funkcjonowania DPS, w tym m.in:

- Zgłoszenie przez jedną z mieszanek zaginięcia odzieży.
W związku z powyższym zespół inspektorów udzielił instruktażu w zakresie konieczności podejmowania działań w celu przeciwdziałania przypadkom zaginięcia rzeczy mieszkańców. W przypadku stwierdzenia ich zaginięcia DPS winien zrekompensować mieszkańcowi stratę poprzez odkupienie rzeczy.
- Zgłoszenie przez jedną z mieszanek małej ilości bluzek codziennych.
Zespół inspektorów udzielił instruktażu odnośnie dokonywania przeglądu odzieży mieszkańców oraz dokumentowania przypadków wydawania mieszkańcom odzieży z magazynku DPS.
- Zgłoszenie przez mieszkańców urozmaicenia posiłków w owoce.
Mając powyższe na uwadze, zespół inspektorów wskazał na podjęcie działań w zakresie urozmaicenia jadłospisów poprzez włączenie owoców do posiłków.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia zostały omówione z Panem w toku kontroli. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli oraz w niniejszym wystąpieniu.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienia jest Pan, jako dyrektor placówki. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości i uchybień był niedostateczny nadzór z Pana strony, jak również niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa oraz nieprawidłowa organizacja pracy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; wnoszę o podjęcie przez Pana stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Bezwzględnie przestrzegać wymogu spełniania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.).
2. Czynności bezpośrednio związane z opieką i karmieniem mieszkańca powierzać osobom zatrudnianym na stanowisku opiekuna, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U.

z 2018 r., poz. 227 ze zm.) oraz opracowanymi do ww. rozporządzenia opisami stanowisk pracy.

3. Dokonać zmiany zakresów czynności pracowników Domu dostosowując je do opisów stanowisk pracy opracowanych do rozporządzenia w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.
4. Dostosować rozmieszczenie osób w pokojach czteroosobowych do zapisu § 6 ust. 1 pkt 3 lit.b tiret pierwsze oraz tiret drugie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.).
5. Zapewnić mieszkańcom kontakt z psychologiem, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.).
6. Bezwzględnie przestrzegać praw mieszkańców, w tym w szczególności prawa do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa zgodnie z art. 31 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78 poz. 483 ze zm.) oraz art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.). Zapewnić ochronę mieszkańcom przed nadmiernym nasłonecznieniem.
7. Finansować zakup niezbędnych środków ochrony, w tym rękawic ochronnych dla pracowników DPS ze środków finansowych Domu, zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
8. Zaplanować w budżecie DPS środki finansowe z przeznaczeniem na zabezpieczenie potrzeb mieszkańców, stosownie do wymogu § 6 ust. 1 pkt 7 i 8 rozporządzenia w sprawie dps.

Ponadto uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli doraźnej Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie, wskazuję następujące działania:

1. Urozmaicić jadłospisy, poprzez włączenie do posiłków owoców.
2. Zamieszczać przy jadalni DPS aktualny jadłospis, w celu umożliwienia mieszkańcom zapoznania się z planowanymi posiłkami na dany dzień
3. Przeciwdziałać przypadkom zaginięcia rzeczy mieszkańców. W przypadku stwierdzenia zaginięcia rzeczy z winy Domu, zrekompensować mieszkańcowi stratę.
4. Podjąć działania w zakresie zwiększenia obsady kadrowej na dyżurach popołudniowych, nocnych, a w weekendy również na dyżurach rannych.
5. Dokonywać sukcesywnie przeglądu odzieży mieszkańców oraz dokumentować wydawanie jej z magazynku DPS.

6. Dostosować umowy do realizowanych zadań z określeniem czasu, jaki pracownik będzie poświęcał na pracę danego rodzaju, w przypadkach świadczenia pracy wielozadaniowej.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z Urzędu Wojewody
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłońska-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej